

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Alexander Papa III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

omnes illæ domus similiter destruantur, & bona quæ fuerint inuenta in domo illa, & in domibus illis ad hærentibus publicentur, & fiant auferentium, nisi auferentes fuerint in effugio ce ostituti. Hæc autem duo capitula, vno declarationis Sedis Apostolicæ radio lucidatæ, volumus absoluit, vt pœna taxata per constitutiones eadẽ in præmissis casibus infligatur: nisi dicecæsanis vel in eorum absentia vicarijs ipsorum, vna cum Inquisitoribus Inquisitorum, vel solis ipsis dicecæsanis, (cum ipsorum Inquisitorum præsentia de facili haberi non poterit) legitime constituerit præfatarum domorum dominos in his casibus penitus innocentes, & prorsus inculpabiles extitisse: ac etiam eos non esse credentes, vel receptatores, aut defensores, siue fautores hereticorum, seu de hæretica labe suspectos. Bona vero, quæ inuenta fuerint in domibus supradictis, debent in his casibus similiter publicari, nisi legitime constituerit per testes fide dignos, & omni exceptione maiores, ipsa bona esse aliarum personarum, quàm dominiõrum domum earundem. Quantum vero vestræ dubitationis capitulum enodamus, quod videlicet, si dominus domus pro eo quod in ipsa repertus fuerit hæreticus, vel hæretica, sine spe reedificationis funditus destruenda habeat alias domos illi domui demoliendæ contiguas, omnes illæ similiter destruantur: illud de appendicijs domus illius debere intelligi declaramus, vt scilicet domus illa cum alijs eiusdem, domui ipsi contigujs, hoc est ipsa, & ipsius etiam appendicia, cum eadem siue in domo, siue in appendicijs eius, hæreticus vel hæretica repertus fuerit, destruantur eum domus quamuis diuersis rationibus distinguatur, vna nihilominus sit censenda. In quinto autem dubitationis capitulo legitur: quod tenetur potestas seu rector, infra decem dies sui regiminis syndicare præcedentem proximo potestatem, vel rectorem, & eius etiam assessores, per tres viros catholicos, & fideles, electos ad hoc per dicecæsanum, & per fratres Prædicatores, & Minores, de omnibus his, quæ in statutis ipsis, siue constitutionibus, & legibus contra hæreticos, & eorum complices editis continentur, hunc itaque dubitationis articulum declarantes, respondemus, quod vna cum dicecæsanolœi, fratres prædicatorum ordinum, à prioribus & guardianis suis, vel ab eorum altero, si ibidem alterius dumtaxat eorundem ordinum conuentus extiterit, assignandi, viros eligant supradictos. Si vero neutrius ordinis conuentus ibi forsitan habeatur, ad solũ dicecæsanum eorundem virorũ electio pertinebit. Quocirca discretioni vestræ per Apostolicam scriptam mandamus, quatenus eadem capitula constitutionum prædictarum accipientes, iuxta declarationis Apostolicæ intellectum, tenorem præsentium, simul cum eisdem constitutionibus faciatis de verbo ad verbum, in capitularibus ciuitatum, ad tollendas de aliorum cordibus ambiguitatẽ huiusmodi, annotari. Datum Lateran. xj. Non. Martij, Pontificatus nostri anno tertio.

in §. tenetur sane potestas.

ALEXANDER PAPA III.

Fratribus de ordine Minorum prædicantibus verbum Dei in terris infidelium plurima tributa hic priuilegia numerantur, quæ à iuris communis regulis egrediuntur, tam circa administrationem sacramentorum, quàm circa censuras ecclesiasticas amouendas, est elegans rescriptum, & obseruatione dignissimum, nec alienum, omnino ab officio sanctissimæ Inquisitionis, si series eius paulo diligentius consideretur, ideoque non fuit omittendum.

Idem priuilegium concessit Innocentius Papa iij. Fratribus ordinis Prædicatorum, quod refertur inter illorum priuilegia.

Edita anno Domini 1258.
Ex Archivio euentus Sancti Francisci de Assisio.

ALEXANDER Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filijs fratribus de ordine Minorum in terris Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorũ, Aethiopum, Syorum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zichorum, Ruthenorum, Iacobitarum, Nubianorum, Messoriorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Molcelinorum, Tatarorum, Hungarorum, Maioris Hungariæ, Christianorum, Captiuorum apud Turcos, aliarumque infidelium nationum Orientis, seu quatumcunque aliarum partium proficiscencibus. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Apoc. c. 10.

C.V.M. hora iam vndecima diei sit hominibus, vt exeant ad opus vsq; ad mundi vesperã deputari, & illud Apocalypsis eulogium cito credatur cũ matris Ecclesiæ consolatione complendũ, videlicet, oportere viros spirituales vitæ munditiæ, & intelligentiæ gratiam cũ Ioanne sortitos, populis, & gentibus, linguis, regibusq; multis denuo prophettare, quia non sequetur reliquarum Israel per Isaiam prophetata saluatio, nisi iuxta Paulum Apostolum prius introeat gentium multitudo. Nec, licet immeriti, super Apostolicæ Sedis speculam constituti, fideliter ac prudenter dispensandis Dei ministerijs, & operibus coadiuuandis intendimus: si vergente plenitudine temporis post pia piorum studia, in vineam Domini Sabaoth non es, & penè nouissimos, qui sapientiam longum didicere, per otium operariis mittere procuremus. Vos igitur, quos iuxta professæ religionis officium, zelus comedit animarũ, & in quadriga quarta, quã varijs carismatũ donis, & fidei fortitudine trahitis vbiq; discurrere, ac vexillũ Regis gloriæ procul leuare gestitis ad gentes, quæ Iesum Christum Deum non cognoscunt, & ad subtractionis filios, qui Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ non obediunt, destinamus: vobis in remissionem peccatorum omnium

Esaiæ c. 60. Pau. ad Ro. c. 10.

Matth. c. 20,

A omnium iniungentes, quatenus seminaturæ super aquas multas, in illo tantum qui mundum dixit se visisse consisti, ad illuminationem cæcæ multitudinis, & exterminium hæreticæ falsitatis, ad confirmandum mutantium animos, & fidelium confortandos, in luce sermonis, & certitudine operis propositum vobis iter sine quarumlibet offensione curatis.

Vt autem ministerium vestrum honoretur plenius, & honorabilius impleatur, præsentium vobis auctoritate concedimus, vt in terris, quæ adhuc Sedis Apostolicæ magisterio non intendunt, proponere verbum Dei, & constituti ibidem, non obstantibus si aliqua sunt excommunicatione ligati, in verbis, officio & cibo, ac in alijs secure communicare, & ipsos, seu etiam alios conuerti ad veritatem Christianæ fidei cupientes, recipere, baptizare, & aggregare Ecclesiæ filijs valeatis, & presbyteri ex vobis ipsos aggregatos possint insignire charactere clericali, & ipsos ad acolythatus ordinem promouere.

liceat etiam vobis ibidem redeuntibus ad obedientiam Sedis Apostolicæ, qui sunt excommunicatione ligati, absolutionis beneficium iuxta formam Ecclesiæ impertiri, & super eo dispensare cum ipsis, quod sacros receperunt ordines, & diuina celebrarunt officia sic ligati. hoc ipsum vobis sit licitum, circa illos de terris eisdem, qui temporibus indebitis, vel infra artem legitimam, aut qui omnes eadem die, vel qui superiores prætermisiss inferioribus conferre seu recipere ordines præsumpserunt: si tamen in hoc seruata forma talis extiterit, per quam ordines recepissent.

Vobis præterea dispensare liceat, vt illi ex nationibus vestræ prædicationi commissis, qui post susceptionem sacrorum ordinum, vel in gradibus, & casibus à diuina minimè lege prohibitis, matrimonia contraxerunt, remaneant in eisdem: & hi qui ad Ecclesiæ catholicæ redierint veritatem, vt inter suos habitent, eisdemque communicent: necnon quod clerici nationum ipsarum, publicè ad obedientiam Sedis Apostolicæ redeunt, gaudeant privilegio clericali. Sit etiam vobis licitum, omnium fidelium in terris prædictis confessiones audire, ac ipsis iniungere penitentias salutares, & excommunicatos à canone vel alio modo, iuxta formam Ecclesiæ absoluerè, dum modo iniuriam & damna passis satisfaciunt competenter.

Cum irregularibus autem partium earum casibus, in quibus solent Legati Sedis Apostolicæ dispensare, ac etiam cum clericis ipsarum partium patientibus defectum natalium, dummodo non sint de adulterio vel incestu, aut de regularibus procreati, sit vobis dispensandi facultas: quam circa illos similiter habeatis, qui ab unitate Ecclesiæ catholicæ seu religione, vel clericali ordine discesserunt, si humiliter redire voluerint, & digne satisfaciunt de commissis: ita quod ipsi religiosi ad sua loca salua disciplina ordinis resurgantur; & illos ex iam dictis, qui excommunicationis vinculo sunt affecti, iuxta præmissam formam, & prædictæ satisfactionis modum absoluerè valeatis: & cum irregularibus ex eisdem, sicut est expressum superius dispensare.

Ad hæc, sit vobis absoluedi facultas occisores clericorum, & religiosarum personarum, in prædictis partibus constitutos; fundandi de nouo ibidem Ecclesias, & reconciliandi illas, quæ sunt casu aliquo profanatæ: ac de nouo fundatis. Rectores idoneos prouidendi: & illis qui de gentibus vel schismaticis nouiter sunt conuersi, dandi licentiam, vt vxores suas cum quibus ex gradibus à lege diuina non prohibitis contraxerunt, valeant retinere.

De causis matrimonialibus, quas in partibus illis ad audientiam nostram deferri contigerit legitime cognoscendi, ac discordantes inter se ad inuicem, quod ad pacem & concordiam redeant: necnon quod inordinatè viuentes, de suis excessibus (sicut iustum fuerit) satisfactionem exhibeant, compellendi per censuram Ecclesiasticam, vobis libera sit potestas.

Insuper in locis in quibus vos hospitari contigerit, vel in locis partium earundem, in quibus residentiam faciatis, Missam, &c. diuina officia celebrare, & in eisdem partibus Cæmeteria benedicere, ac dare indulgentias commutare vota facultatem, & licentiam habeatis.

Cæterum vobis concedimus quod à catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis possitis ordines, & alia Ecclesiastica sacramenta suscipere, ac vestes sacerdotales altaris, pallas, & corporalia, per eos qui ex vobis sunt presbyteri, cum necesse vobis fuerit, benedicere, vbi catholicorum Episcoporum copia non habetur: necnon alia facere, quæ ad augmentum Dominici nominis, & ampliationem catholicæ fidei, ac reprobationem, ac irritationem illorum, qui sacris traditionibus contradicunt, sicut pro loco, & tempore videritis expedire.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum. Dat. Viterbij xij. Kal. Maij. Pontificatus nostri anno quartq.

I D E M.

Hoc rescripto declarantur plurimæ difficultates, quæ sæpe in negotio hæreticæ prauitatis contingunt, ex quarum declaratione assertur lux clarissima ad intelligendum c. accusatus. de hæret. lib. 6. Hoc ipsum rescriptum recitat Eymericus in Directorio par. 2. & incipit: Consulius. quod tribuit Urbano iij. sed quia authenticum Urbani iij. non vidimus, & huius series ibi inseritur, ne quis dubitandi locus relictus esse vi deatur, hoc quod authenticum est, repetere non est visum inutile.

B 4 ALE-